

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра _____ **Економіки та митної справи** _____
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна політика держави та регіонів

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: _____ **Митна справа** _____
(назва освітньої програми)

Спеціальність: _____ **051 Економіка** _____
(найменування спеціальності)

Галузь знань: _____ **05 Соціальні та поведінкові науки** _____
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: _____ **Другий (магістерський) рівень** _____
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
_____ **економіки та митної справи** _____
(найменування кафедри)

Протокол №_1_ від_26.08.2020_ р.

м. Запоріжжя 2020

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>ЗПН 02 Економічна політика держави та регіонів</i>
Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Гудзь Марина Вікторівна, професор, д.е.н., професор кафедри економіки та митної справи</i>
Контактна інформація викладача	gydzmarina@yahoo.com https://join.skype.com/invite/fqZhNsfqeGaT
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>-згідно до розкладу занять -дистанційне навчання: https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=578</i>
Обсяг дисципліни	<i>Загальний обсяг 120 годин, 4 кредити ЕКТС, 14 годин лекцій, 30 годин практичних, 76 годин самостійної роботи, від контролю – залік.</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій- https://zp.edu.ua/rozklad-zanyat-ta-konsultacyi-kafedry-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<i>Постреквізити Освітня компонента: «Дипломовання»</i>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p><i>Майбутньому фахівцеві варто вивчити саме цю навчальну дисципліну по причині: Економічна політика держави та регіонів – це фундаментальна дисципліна, завдяки якій студент набуває теоретичних і практичних знань та навичок щодо потенційних можливостей розвитку економічних систем, національної економіки та економічної політики на рівні держави та регіонів, закладаючи підґрунтя для прийняття економічно виважених рішень щодо проблем, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю.</i></p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЗК1.Здатність генерувати нові ідеї (креативність); - ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; - ЗК5.Здатність працювати в команді; - ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами; - ЗК9. Здатність реалізовувати інноваційні проекти; - ЗК10. Здатність займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості та діяти з позицій соціальної відповідальності, виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ФК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки; -ФК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку; -ФК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси; -ФК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері; -ФК 10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем; -ФК 11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. <p>Очікувані програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ПРН 1. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх 	

реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень;

-ПРН 2. Дотримуватися принципів академічної доброчесності;

-ПРН 4. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати запропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;

-ПРН 5. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань у сфері ЗЕД та митної справи;

-ПРН 8. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів у сфері ЗЕД та митної справи;

-ПРН 9. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;

-ПРН 11. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем;

-ПРН 14. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економічна політика держави та регіонів» є формування у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня теоретичних і практичних знань про закономірності та особливості функціонування економічної політики держави та регіонів в умовах трансформаційної економіки, сучасний стан і напрямки національного, регіонального та локального розвитку економіки.

Засвоєння основних положень курсу відіграє важливу роль у розвитку культури економічного мислення студентів, збагачує їх світогляд, закладаючи підґрунтя для прийняття економічно виважених рішень щодо проблем, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю.

5. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна політика держави та регіонів» є вивчення теоретичних знань з питань визначення місця економічної політики, особливо під час трансформації економічної системи; висвітлення ролі держави в економічній системі країни, методів та інструментів її впливу на економіку; аналіз сучасного стану економічної політики держави та регіональної політики в Україні; вивчення закономірностей та особливостей функціонування економічної політики держави та регіональної економіки порівняно з економіками інших країн; застосування методів оцінювання економічної ефективності національного та регіонального розвитку; визначення соціальних результатів економічного розвитку держави та регіонів; визначення і обґрунтовування стратегічних пріоритетів розвитку економічної політики держави та регіональної політики в Україні в умовах євроінтеграційних процесів.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові основи економічної політики держави в умовах трансформаційної економіки

Тема 1. Основні аспекти, методологія та організація проведення економічної політики в умовах трансформаційної економіки.

Тема 2. Економічні функції держави в перехідних економіках

Тема 3. Державне регулювання трансформації національної економіки. Аналіз структурних деформацій в економіці України

Тема 4. Макроекономічне прогнозування. Ключові пріоритети та потенційні ефекти трансформації економіки України.

Змістовий модуль 2. Закономірності та принципи розвитку регіональної економічної політики

Тема 5. Сутність державної регіональної економічної політики.

Тема 6. Сучасний стан державної політики місцевого та регіонального розвитку

Тема 7. Методологія стратегії регіонального розвитку

Тема 8. Особливості розробки і реалізації регіональної програми розвитку.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№	Назва теми	Форми організації	Кількість годин
----------	-------------------	--------------------------	------------------------

ТИЖНЯ		навчання	Лекції	Семінари
1	МІ: Тема 1. Основні аспекти, методологія та організація проведення економічної політики в умовах трансформаційної економіки	Лекція	2	
1	<i>T1_C.1_ Наукові основи економічної політики та трансформаційної економіки</i>	Семінар		2
2	<i>T.1_C.2_ Наукові основи економічної політики та трансформаційної економіки</i>	Семінар		2
3	Тема 2. Економічні функції держави в перехідних економіках	Лекція	2	
3	<i>T.2_C.3_ Економічні функції держави в перехідних економіках</i>	Семінар		2
4	<i>T.2_C.4_ Економічні функції держави в перехідних економіках</i>	Семінар		2
5	Тема 3. Державне регулювання трансформації національної економіки. Аналіз структурних деформацій в економіці України	Лекція	2	
5	<i>T.3_C.5_ Суть та функції державного сектору національної економіки</i>	Семінар		2
6	<i>T.3_C.6_ Суть та функції державного сектору національної економіки</i>	Семінар		2
7	Тема 4. Макроекономічне прогнозування. Ключові пріоритети та потенційні ефекти трансформації економіки України.	Лекція	2	
7	<i>T.4_C.7_ Макроекономічна структура та структурний розвиток держави</i>	Семінар		2
8	<i>T.4_C.8_ Макроекономічна структура та структурний розвиток держави</i>	Семінар		2
8	Захист індивідуальних домашніх завдань	Публічний захист	2	
8	Модульна контрольна робота	Тестування	1	
9	МІІ: Тема 5. Сутність державної регіональної економічної політики	Лекція	2	
9	<i>T.5_C.9_ Основи регіональної політики України</i>	Семінар		2
10	<i>T.5_C.10_ Основи регіональної політики України</i>	Семінар		2
11	Тема 6. Сучасний стан державної політики місцевого та регіонального розвитку	Лекція	2	
11	<i>T.6_C.11_ Сучасний стан державної політики регіонального розвитку</i>	Семінар		2
12	<i>T.6_C.12_ Сучасний стан державної політики регіонального розвитку</i>	Семінар		2
13	Тема 7. Методологія стратегії регіонального розвитку	Лекція	1	
13	<i>T.7.C13_ Стратегічний підхід до місцевого та регіонального розвитку</i>	Семінар		2
14	<i>T.7_C.14_ Стратегічний підхід до місцевого та регіонального розвитку</i>	Семінар		2
14	Тема 8. Особливості розробки і реалізації регіональної програми розвитку.	Лекція	1	
15	<i>T.8_C.15_ Регіональна програма економічного розвитку</i>	Семінар		2
15	Захист індивідуальних домашніх завдань	Публічний захист	2	
15	Модульна контрольна робота	Тестування	1	

8. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) є однією із форм оволодіння навчальним

матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Самостійна робота студентів має на меті формування пізнавальної активності студентів, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості студентів. Самостійному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти економічної політики держави та регіонів. Самостійна робота над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

Зміст самостійної роботи для студентів:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
4. Самостійне вивчення окремих тем або питань із розробкою конспекту.
5. Підготовка письмових відповідей на проблемні питання.
6. Написання рефератів, повідомлень.
7. Виконання творчих завдань.
8. Виступ з повідомленнями та презентаціями.
9. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку.

У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових понять та термінів. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових понять і термінів. У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує: - опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів; - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; - проведення поточних контрольних робіт, тестування та модульного контролю.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в moodle.

Графік самостійної роботи – 76 год:

<i>Назва теми</i>	<i>Види СР</i>	<i>№ тижня</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Контрольні заходи</i>
Тема 1 Основні аспекти, методологія та організація проведення економічної політики в умовах трансформаційної економіки <i>1. Наукові основи економічної політики та трансформаційної економіки</i> I. 1.1. Сутність економіки. Сутність економічної політики. Принципи, цілі економічної політики, їх класифікація. 1.2. Цілі економічної політики, їх класифікація, взаємодія та ієрархія. 1.3. Рівні економічної системи.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	1, 2	2год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 1).
<i>Назва теми</i>	<i>Види СР</i>	<i>№ тижня</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Контрольні заходи</i>

МІ:	Початок виконання ІДЗ №1	1, 2	4год	Узгодження теми, плану роботи та термінів виконання.
Тема 1 II. 1.4.Еволюція та основні моделі ринкової економічної системи. Етапи трансформації економічної системи. 1.5.Перехідна економіка: ознаки та основні завдання. 1.6.Роль економіки для забезпечення сталого розвитку. 1.7.Економіка майбутнього: основні характеристики. Сучасні тренди розвитку економіки.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	1, 2	3год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 1).
Тема 2. <i>Економічні функції держави в перехідних економіках</i> I. 2.1. Держава як економічний суб'єкт Економічні функції держави. 2.2. Еволюція поглядів на економічну роль держави. 2.3. Зміна економічних функцій держави в умовах глобалізації.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття	3, 4	2год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 2).
Тема 2. II. 2.4.Особливості формування та функціонування державного сектору економіки в перехідних до ринку економіках. 2.5.Особливості формування нового механізму державного регулювання в країнах в умовах постіндустріального суспільства: американська модель; західноєвропейська модель;скандинавська модель; азіатська модель :японська модель; китайська модель державного управління 2.6. Посилення ролі держави в умовах пандемії коронавірусу Covid 19: ключові тенденції, ризики та загрози.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття	3, 4	3год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 2).
МІ:	Виконання ІДЗ№1	3, 4	4год	
Тема 3.Державне регулювання трансформації національної економіки. Аналіз структурних деформацій в економіці України <i>3.Суть та функції державного сектору національної економіки.</i> I. 3.1. Система органів державної влади та їхні функції у сфері управління економікою України. 3.2.Основні форми впливу держави на соціально-економічний розвиток країни.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	5, 6	2год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 3).
<i>Назва теми</i>	<i>Види СР</i>	<i>№ тижня</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Контрольні заходи</i>

<p>Тема 3. II. Соціально-економічна динаміка України та її перспективи в контексті міжнародних порівнянь</p> <p>3.3. Виробнича структура економіки. Економічна спеціалізація країни.</p> <p>3.4. Аналіз структурних деформацій в економіці України. Індекс Складності Економіки (Economic Complexity Index)</p> <p>3.5. Аналіз Структур експорту України та ЄС</p> <p>3.6. Базова ієрархія видів економічної діяльності країни</p> <p>3.7. Головні перешкоди на шляху трансформації економіки України та прискорення її зростання.</p>	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	5, 6	3год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 3).
MI:	Виконання ІДЗ №1	5, 6	4год	
<p>Тема 4. Макроекономічне прогнозування. Ключові пріоритети та потенційні ефекти трансформації економіки України 4. С.4_ <i>Макроекономічна структура та структурний розвиток держави</i></p> <p>I. 4.1. Значення економічної спеціалізації країни як рушія економічного зростання.</p> <p>4.2. Механізми оцінки та підвищення економічного добробуту, благополуччя й відчуття щастя населення</p> <p>4.3. Аналіз галузевих пріоритетів трансформації економіки України</p>	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	6, 7	2год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 4).
<p>Тема 4. II. Реалізація економічного потенціалу України шляхом зміни парадигми державного регулювання та структурної трансформації національної економіки:</p> <p>4.5. Зміна «професії» країни – трансформація сировинної економіки у виробничу.</p> <p>4.6. Потенційні макроекономічні траєкторії розвитку України</p> <p>4.7. Концептуальні засади «модернізаційного курсу» та «стабілізаційного курсу» України:</p>	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	6, 7	3год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 4).
MI:	Виконання ІДЗ №1	6, 7	4год	
MI:	Оформлення та захист ІДЗ №1	8	2год	Захист ІДЗ
<p>MI: Тема 5. Сутність державної регіональної економічної політики 5. <i>Основи регіональної політики України.</i></p> <p>5.1. Сутність державної регіональної економічної політики. 5.2. Об'єкти і суб'єкти державної регіональної політики. 5.3. Основні цілі та завдання державної регіональної економічної політики.</p> <p>5.4. Поняття і суть механізму реалізації державної регіональної економічної політики.</p> <p>5.5. Основні інструменти механізму реалізації державної регіональної економічної політики України.</p>	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	9, 10	5год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 5).
<i>Назва теми</i>	<i>Види СР</i>	<i>№ тижня</i>	<i>Кількість годин</i>	<i>Контрольні заходи</i>

МП:	Початок виконання ІДЗ №2	9, 10	4год	Узгодження теми, плану роботи та термінів виконання.
Тема 6. Тема 6. Сучасний стан державної політики місцевого та регіонального розвитку 6.1.Історія розвитку місцевого самоврядування та етапи місцевого економічного розвитку. 6.2. Спеціальні (вільні) економічні зони, як один із засобів реалізації державної регіональної економічної політики державної регіональної економічної політики. 6.3. Децентралізації влади в Україні. 6.4. Креативна економіка - розумна стратегія розвитку регіонів. міст, громад. 6.5. Роль міста в умовах глобалізації. Глобальні міста як каркас економіки: досвід України 6.6. Територіальний брендинг-ребрендинг як інструменти соціально-економічного розвитку регіонів	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття. .	11, 12	5год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 6).
МП:	Виконання ІДЗ№2	11, 12	4год	
Тема 7. Тема 7.Методологія стратегії регіонального розвитку 7._ <i>Стратегічний підхід до місцевого та регіонального розвитку</i> 7.1. Обґрунтування необхідності прийняття Державної стратегії. 7.2. Основні напрями, етапи реалізації Державної стратегії та її нормативно-правове забезпечення. 7.3. Сильні і слабкі сторони соціально-економічного розвитку регіонів. 7.4. Основні оперативні цілі та основні завдання державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. 7.5. Механізм реалізації та моніторингу виконання стратегії.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття.	13, 14	5год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 7).
МП:	Виконання ІДЗ№2	13, 14	4год	
Тема 8. Тема 8. Особливості розробки і реалізації регіональної програми розвитку. 8._ <i>Регіональна програма економічного розвитку</i> 8.1. Основні тенденції та проблеми соціально-економічного розвитку Запорізької області на період до 2027 року. 8.2. Сценарії розвитку Запорізької області. Пріоритети і стратегічні цілі та завдання розвитку області на період до 2027 року. 8.3. Особливості розробки і впровадження стратегій розвитку територіальних громад.	Опрацювання літератури, підготовка до практичного заняття	14,15	5год	Усне опитування на семінарському занятті. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тест до теми 8).
МП:	Виконання ІДЗ №2	14,15	4год	
МП:	Оформлення та захист ІДЗ №2	15	2год	Захист ІДЗ
<i>Разом (СРС)</i>			<i>76 годин</i>	

Консультативна допомога студенту надається у таких формах:

Години консультативної роботи - за семестровим розкладом, при необхідності онлайн:

- листування за допомогою електронної пошти gydzmarina@yahoo.com (у форматі 24/7 кожного дня);

-«відеозустріч», аудіоспілкування або смс у сервісі Viber , Skype (за графіком консультацій викладача); Посилання на профіль Skype <https://join.skype.com/invite/fgZhNsfqeGaT>

9. Система та критерії оцінювання курсу

Засоби оцінювання:

Для студентів денної форми навчання: - усне опитування на семінарських заняттях; - тестування;- виконання, оформлення та захист індивідуального домашнього завдання(реферату). Для студентів заочної форми навчання: -тестування , -виконання, оформлення та захист контрольної роботи.

Система оцінювання курсу.

Оцінка знань студентів здійснюється за кредитно-модульною системою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів. Для студентів денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі. Студент має право додатково скласти залік за 100-бальною шкалою. В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як середня вцілому двох змістовних модулів та заліку.

Для студентів заочної форми навчання навчальна дисципліна вцілому оцінюється за 100-бальною шкалою.

Оцінка за 100-бальною шкалою переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансфертної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінки «зараховано» заслуговує студент, який виявив повне (певне) знання навчального матеріалу, успішно (частково) виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну літературу. Оцінка «зараховано» виставляється студентам, які засвідчили системні (не системні) знання понять та принципів навчальної дисципліни і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення (використання) під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінка «незараховано» виставляється студентів, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою, а також студентам, у яких відсутні знання базових положень навчальної дисципліни або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.

Критерії оцінювання курсу.

Для студентів денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю по першому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- повнота відповіді та активність роботи студента на практичному занятті оцінюється до 3 балів (8 практичних заняття по 3 балів = 24 балів);
- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті індивідуального домашнього завдання(реферату) студента оцінюється до 40 балів;
- тестування – до 36 балів.

Під час контролю по другому змістовному модулю враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- повнота відповіді та активність роботи студента на практичному занятті оцінюється до 4 балів (7 практичних заняття по 4 балів = 28 балів);
- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті індивідуального домашнього завдання (реферату) студента оцінюється до 40 балів;
- тестування – до 32 балів.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Якщо студент додатково складає залік, то оцінювання на заліку враховує наступні критерії:

- студент отримує два питання, які потребують змістовної відповіді, кожне з них оцінюється від 0 до 50 балів;
- 50-40 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення.
- 39-29 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
- 28-18 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.
- 17-0 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

В цьому випадку підсумкова оцінка визначається як середня вцілому двох змістовних модулів та заліку.

Для студентів заочної форми навчання навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час підсумкового контролю (заліку) враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- правильність виконання, оформлення та повнота відповіді при захисті контрольної роботи студента оцінюється до 68 балів;
- тестування – до 32 балів.

Самостійна робота студентів:

Оцінювання виконання індивідуального домашнього завдання студента (реферату) здійснюється за результатами його захисту з урахуванням таких критеріїв:

- 1) актуальність - 5 балів;
- 2) практична значущість теми реферату, важливість її у контексті змісту навчальної дисципліни в цілому - 5 балів;
- 3) відповідність плану змісту реферату - 5 балів;
- 4) матеріал роботи добре структурований, логічно викладений - 5 балів;
- 5) у роботі здійснено ґрунтовний аналіз усіх аспектів проблеми - 5 балів;
- 6) використано сучасні джерела, у тому числі періодичні видання, монографії, які дають змогу висвітлити теоретичні й прикладні аспекти теми - 5 балів;

- 7) дотримання встановлених вимог оформлення реферату - 5 балів;
- 8) захист реферату: ораторські уміння автора реферату, уміння захищати свою позицію та робити висновки на основі набутих знань з досліджуваної теми - 5 балів.

Кожний критерій оцінюється в 5 балів, відповідність захисту індивідуального домашнього завдання студента (реферату) зазначеним критеріям дозволяє оцінити його в 40 балів згідно із робочою програмою навчальної дисципліни. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів

10. Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності:

Кожен здобувач повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Національного університету «Запорізька політехніка», Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Національного університету «Запорізька політехніка».

Зокрема, для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний:

- Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.
- Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.
- Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.
- Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів

Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента):

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувати загальні та фахові компетентності. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

В умовах можливого карантину та впровадження он-лайн-освіти освоєння студентом навчальної дисципліни здійснюється самостійно, на засадах академічної доброчесності; щотижня студент має звітувати через електронну пошту про стан виконаних завдань та раз у тиждень – за графіком день занять з дисципліни – окрім занять, виходити на онлайн-консультацію.

Політика щодо дедлайнів.

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.

Права і обов'язки студентів відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.